

Handläggare
Tove Heder
Telefon: 08-50814367**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2025-06-12

Skrivelse gällande orosanmälningar

Svar på skrivelse från (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har tagit emot en skrivelse från Emelie Wasserman och Simon Wiklund Lyons, båda (SD), med frågor kring anmälningar, samt insatser kopplade till våld, missbruk och social insatsgrupp (SIG).

Stadsdelsförvaltningen redogör för hur orosanmälningar hanteras och beskriver att SIG ofta kan ta kontakt med en individ inom ett dygn efter att oro har inkommit. Vidare beskrivs att statistik över hedersrelaterat våld och våld i nära relation finns för barn, men inte separat för vuxna. Två våldsutövare har lämnat bostaden med stöd av socialtjänsten under 2024. Någon fast årskostnad för missbruksinsatser finns inte, då det varierar beroende på behov och insatsform.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Förvaltningen mottog den 20 mars 2025 en skrivelse från Emelie Wasserman och Simon Wiklund Lyons, båda (SD), om orosanmälningar.

Ärendet

I skrivelsen framhåller författarna att stadsdelsförvaltningen får in cirka 5 000 orosanmälningar om året varav cirka 1 500 av dessa gäller kriminalitet och/eller missbruk. De ställer därför följande frågor till stadsdelsförvaltningen:

1. Hur lång tid tar det innan en anmälare får kontakt med social insatsgrupp efter att en anmälan är upprättad?

2. Finns separat statistik för hedersrelaterat våld respektive våld i nära relationer?
3. Hur många våldsutövare lämnar bostaden efter motiverande samtal och hur många väljer att inte göra det?
4. Har förvaltningen statistik över kostnaden per missbrukare och år för alla insatser?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Statistik över inkomna orosanmälningar för barn och unga sammanställs i stadens socialtjänstrapport. I den senaste rapporten framgår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning tog emot 6 128 orosanmälningar om barn och unga under 2023. Av dessa hanterades 3 776 anmälningar inom ramen för en utredning, vilket innebär att anmälan antingen ledde till att en ny utredning inleddes eller kopplades till en redan pågående utredning. Det var 1 210 utredningar som inleddes för barn som inte redan var föremål för utredning vid anmälningstillfället. Av de anmälningar som lett till att en utredning inletts inom stadsdelsförvaltningen för barn och unga under 2023 avsåg 249 anmälningar *förseelser eller annan brottslighet*, och 263 anmälningar rörde *alkohol- eller narkotikamissbruk* hos barnet eller den unge.

Stadsdelsförvaltningens svar

1. ***Hur lång tid tar det innan en anmälare får kontakt med social insatsgrupp efter att en anmälan är upprättad?***

Orosanmälan

Alla privatpersoner kan göra en orosanmälan, men personal inom verksamheter som direkt eller indirekt rör barn och unga – såsom förskola, skola, hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis och kriminalvård – har en lagstadgad skyldighet att anmäla om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. När en orosanmälan enligt 14 kap. 1 § SoL inkommer till stadsdelsförvaltningen görs alltid en bedömning för att avgöra om barnet/den unge kan vara i behov av skydd, och om en utredning ska inledas.

Anmälningsskyldiga personer har möjlighet att få viss återkoppling från socialtjänsten, till exempel om en utredning har inletts, inte inletts eller om en utredning redan pågår. Sådan information får endast lämnas om det inte bedöms vara olämpligt utifrån barnets bästa och rådande sekretessbestämmelser.

En anmälare får alltså sällan i första hand kontakt med social insatsgrupp (SIG). Det är den unge som, utifrån behov och med samtycke från vårdnadshavare, kan erbjudas kontakt med SIG.

Tiden det tar för den unge att få kontakt med SIG varierar. Oftast beviljas insatser under utredningstiden, som enligt lag är upp till fyra månader, men insats kan i vissa fall sättas in tidigare beroende på ärendets karaktär. Ibland, när det föreligger hög oro, kan insatser sättas igång redan under mottagningsfasen

Om anmälan kommer från en aktör som även ingår i SIG, till exempel skola, polis eller fältverksamhet, sker kontakt i samband med uppstartsmöten och vid uppföljning.

Social insatsgrupp (SIG)

Sociala insatsgrupper är en strukturerad samverkansform på lokal nivå med socialtjänst, polis, skola och andra viktiga aktörer som samverkar kring enskilda individer för att stödja unga och vuxna att upphöra med kriminella handlingar.

SIG i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning tar emot information från flera olika aktörer, bland annat från polis, eller genom att individer själva – eller med stöd av exempelvis handläggare inom barn och unga, ekonomiskt bistånd eller Jobbtorg – ansöker om kontakt.

SIG har regelbundna avstämningar med polisen varannan vecka för att gå igenom aktuella och potentiellt nya ärenden. Om information om oro inkommer, görs en första bedömning inom 24 timmar. Vid behov kan kontakt tas med individen samma dag eller dagen därpå. För vidare kontakt med polisen krävs samtycke från den enskilde, och när ett sådant finns strävar SIG efter att kontakta polisen så snart som möjligt.

Sammanfattningsvis sker första kontakten från SIG i regel inom ett dygn efter att information tagits emot, under förutsättning att det finns tillräckligt underlag och att individen går att nå.

Polisen lämnar inte formella orosanmälningar om vuxna, men kan överlämna information om personer de känner oro för. Denna information möjliggör stadsdelsförvaltningens uppsökande arbete inom ramen för SIG. Det är alltid frivilligt för individen att ta emot en insats.

2. *Finns separat statistik för hedersrelaterat våld respektive våld i nära relationer?*

För barn och unga registreras både hedersrelaterat våld och våld i nära relationer i verksamhetssystemet och sammanställs i socialtjänstrapporten, vilket möjliggör uppföljning. För vuxna våldsutsatta personer finns i dagsläget inte separerad statistik för dessa kategorier.

3. Hur många våldsutövare lämnar bostaden efter motiverande samtal och hur många väljer att inte göra det?

Under 2024 valde två våldsutövande personer att lämna bostaden efter kontakt med socialtjänsten och relationsvårdsteamet. Dessa personer fick stöd till tillfälligt boende. Det finns inte statistik över hur många som på egen hand lämnar bostaden efter motiverande samtal utan stöd från stadsdelsförvaltningen.

4. Har förvaltningen statistik över kostnaden per missbrukare och år för alla insatser?

Det finns ingen fast genomsnittlig årskostnad per individ med missbruksproblematik. Kostnaderna varierar utifrån insatsernas omfattning och typ, exempelvis öppenvård, stödboende eller heldygnsvård. Vid behov kan kostnadsuppgifter tas fram för enskilda insatser eller målgrupper.

Jämställdhetsanalys

Ärendet berör barn och unga samt vuxna som är föremål för socialtjänstens insatser i samband med orosanmälningar, kriminalitet, missbruk och våld i nära relationer, vilket är områden där könsskillnader ofta förekommer. Det finns könsuppdelad statistik inom stadsdelsförvaltningen som möjliggör vidare analys av eventuella skillnader mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. I detta tjänsteutlåtande har sådan statistik inte redovisats, eftersom skrivelsens frågor fokuserar på handläggningsprocesser och kostnader, och inte specifikt efterfrågar könsskillnader.

Stadsdelsförvaltningen bedömer därmed att det inte är relevant att göra en fördjupad jämställdhetsanalys i ärendet.

Barnrättsperspektiv

Ärendet berör barn och unga som är föremål för socialtjänstens insatser till följd av inkomna orosanmälningar. Ett barnrättsperspektiv är därför relevant i ärendet. De barn som berörs är boende inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde och kan vara i olika åldrar, från små barn till unga vuxna. I handläggningen av orosanmälningar tillämpas principen om barnets bästa (artikel 3 barnkonventionen) genom att barnets behov av skydd och stöd alltid står i centrum. Barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) beaktas genom att utredningar inleds och insatser ges när barn misstänks fara illa. Vid kontakt och utredning ges också barn möjlighet till delaktighet och att komma till tals (artikel 12).

Stadsdelsförvaltningen säkerställer att barns lika rättigheter beaktas (artikel 2) genom att orosanmälningar och efterföljande bedömningar sker oberoende av barnets kön, ålder, etnicitet eller andra faktorer. Även när det gäller insatser från social insatsgrupp (SIG) och andra stödinsatser är barnets individuella behov avgörande.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Veronica Starck
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse gällande orosanmälningar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-05-27
Veronica Starck, Avdelningschef	2025-05-27